

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-07
Besvaras senast
2022-06-15 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2021/22:1679 Risk för störningar inom vägmarkeringsbranschen på grund av kriget i Ukraina

Den pågående konflikten mellan Ryssland och Ukraina påverkar vårt samhälle ur många aspekter. Bland annat påverkas många företag inom vägmarkeringsbranschen som tidigare har haft affärsrelationer med både Ryssland och Ukraina men som på grund av kriget och påföljande sanktioner av förklarliga skäl inte kan fortsätta med dessa inom en överskådlig framtid. Branschen ser nu en dramatisk prisökning på gas- och oljeleveranser. Detta orsakar stora problem för många branscher, inklusive vägmarkeringsbranschen. Man ser nu ökade leveransproblem och en markant ökning av pris på i princip alla material som används för vägmarkeringar, ett problem som i förlängningen innebär att vägtrafikunderhållet generellt kan skadas på sikt.

Vägmarkeringar består av flera ingående komponenter, och det är nu en markant prisökning på i princip alla ingående komponenter. En lista på de material och faktorer där man kan se en kraftig prisökning och i värsta fall risk för stopp i leveranser är bland annat följande:

- Glaspärlor
- Titandioxid
- Harts och bindemedel

Glaspärlor är avgörande för funktionen av synbarheten på vägmarkeringar. Utan glaspärlor som premix eller drop-on är inte vägmarkeringarna synbara under mörker. Glaspärlor kräver naturgas vid tillverkningen och är en väldigt stor andel av kostnaden för vägmarkeringar. Det finns för närvarande tre producenter på den europeiska marknaden, men även två ryska producenter står för en signifikant andel. Det innebär högre priser och dyrare transporter, och risken för att det ska uppstå ytterligare brister och leveransproblem är stor med ökade sanktioner för såväl rysk naturgas som ryska företag på den svenska marknaden.

Vid entreprenadarbeten kan man identifiera följande risker:

- Mekaniska reservdelar till fordon

- Elektroniska reservdelar till fordon
- Chassin
- Däck
- Hetolja till grytor
- Diesel
- Gasol

Merparten av kontrakten regleras i dag via flera index från SCB. Kopplat till covid har man sett en kraftig uppgång, och i samband med invasionen av Ukraina lutar kurvorna än brantare uppåt. Man kan identifiera två huvudproblem, varav det första är att vissa av kostnadsökningarna inte fångas upp av SCB:s index, speciellt inte exemplet med glaspärlor, som är unikt för detta område. Det andra problemet för vägmarkeringsbranschen är att många av kontrakten med Trafikverket inte regleras förrän efter 24 månader.

Ovanstående gäller hantering i existerande kontrakt, men inför kommande säsong(er) är problemet större. Om inte anslagen ökar i proportion till kostnadsökningarna kommer inte vägmarkeringar att underhållas till en nödvändig synbarhet, och applicerad mängd kommer att kraftigt reduceras, med ekonomiska effekter för företagen i branschen.

Som beskrivet ovan står vägmarkeringsbranschen inför stora svårigheter i det fallet att kriget i Ukraina fortsätter under en längre tid, vilket tyvärr verkar sannolikt. Ovanstående problem kan då få till följd att trafiksäkerheten på våra vägar runt om i landet drabbas.

Med anledning av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Avser ministern att vidta några åtgärder med anledning av ovanstående beskrivning så att trafiksäkerheten inte ska bli försämrad?

.....

Mikael Larsson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren